

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. «GORENJEČ» stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrto leta 1 K. Naroča se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravnistvu.

Slomškarija.

V združenju je moč! To spoznanje je pri učiteljstvu kmalu dozorelo, in pričela so se ustanovljati okrajna deželna učiteljska društva in nazadnje «Zaveza slovenskih učiteljskih društev», ki obsega vsa okrajna društva na Kranjskem, Štajarskem in Primorskem. «Zaveza» deluje že petnajsto leto tako plodonosno v prosep šole in učiteljstva, da je vzbudila zavist pri največjem sovražniku svobodne šole — pri klerikalcih, ki jo hočejo na vsak način zatreti ali ji vsaj škodovati.

Ko je prišel sedanji škof v deželo, poklonilo se mu je vodstvo «Zaveze», in škof jo je zagotovil, da hoče napraviti mir med duhovščino in učiteljstvom. Ob «Zavezini» desetletnici leta 1898 se je udeležil isti škof zborovanja ter pri tej priliki znova povdarjal besede, koje je govoril deputaciji, obljubljaljoč, da hoče biti zvest prijatelj in dober zaščitnik učiteljstva. Od tega je preteklo komaj leto dni, že so ustanovili klerikalci, seveda pod škofovo patronanco, drugo bojno društvo, ki je znano pod imenom «Slomškova zveza».

Ker se je ustanovila pretekli mesec za Gorenjsko podružnica tega društva s sedežem v Kranju, oglejmo si jo bolj natanko. Glasom pravil ima namen «podpirati nravnoverske, pedagoške in patrijotiske smotre šole temeljem katoliških načel in zastopati materijelne stanovske koristi učiteljstva». To se vse prav lepo bere, ali da bi se tudi vresničilo, je pa drugo vprašanje, recimo kar naravnost — nemogoče. Kdaj pa je bil še klerikalizem prijatelj šoli in učiteljstvu? Vsaj je vendar po izjavi načelnika klerikalne stranke šola «prokletstvo za ljudstvo». Klerikalizem bi sam sebe ubil, ko bi pospeševal šolo in učiteljstvo, kajti le neumno in neomikano ljudstvo drvi slepo za njim. «Šola je politika», tega izreka Marije Terezije drži se klerikalstvo krčevito ter deluje na to, da bi zopet zavladovalo v šoli, kakor za časa konkordata. Vse sile osredotočuje v to, da bi se premenil sedanji šolski zakon. Ker pa ne gre tako lahko, izkuša pridobiti učiteljstvo na svojo stran, da bi s pomočjo istega ubilo svobodno moderno šolo.

V vsakem stanu se dobe ničvredneži, tako se nahajajo tudi med slovenskimi učitelji elementi, ki delajo sramoto svojemu stanu s tem, da pospešujejo klerikalna prizadevanja zoper šolo, ki izdajajo svobodno šolo brezdomovinskemu klerikalizmu, nevede, da s tem sami pripoznavajo, da je tudi njihova šola «prokletstvo za ljudstvo». No, hvala Bogu, da so take duševne reve le bele vrane. Večjo zaslombo imajo pri učiteljcah. Te so bolj dovzetne do zaljubljenih pogledov mladih, okrogličnih kapelančkov.

«Nova šola je slaba, v nji se ne poučuje prav, učitelji so pa liberalni hlapci.» Za Boga, če morda kje kak učitelj ne poučuje prav, če bi učil proti veri, tedaj je sveta dolžnost in pravica tistih, ki se kot varuhi verskih nauk nastavljajo, da naznanijo dotičnika merodajnim oblastvom. Se je li v kljub obilici poklicanih in nepoklicanih nadzornikov že kdaj kaj tacega pripetilo? Nikdar! Nadalje predbacivajo, da ni «pravi duh», po katerem se poučuje. Ta «pravi duh» bo menda katoliški duh — ali ne? V šoli se poučuje: «Ljubi Boga čez vse, svojega bližnjega kakor samega sebe. Bo že menda nauk o ljubezni, miru, usmiljenja in potrpežljivosti tisti nepravi duh v šoli, vsaj ga tam, kjer je od nekdaj vladal, v cerkvi, tudi ni več čuti.

Konec . . .

Kdo plačuje davek?

Konec . . .

Kmet plačuje le zemljiški in hišnorazredni davek; ves drug davek plačujejo obrtniki, trgovci in posestniki hiš v mestih.

Naš kmet je plačal l. 1900	
zemljiškega davka	997.510 K 04 vin.
in hišnorazrednega davka	251.623 » 33 »
tedaj skupaj	1.249.133 K 37 vin.

Pri tej vrsti je pa upoštevati, da mnogo tega davka pride na kmetovalce, ki niso kmetje, na meščane, obrtnike in trgovce, ki so obenem zemljiški posestniki (tako na pr. plačujejo Ljubljancani 12.763·15 K zemljiškega davka), na veleposestnike itd. Ker se gre v tej moji razpravi za stanove in ne za poklic in se pri nas skuša kmeta spraviti v nasprotje z veleposestniki, ki so sicer kmetovalci, a ne kmetje, zato moram od gorenje vsote odbiti najmanj 200.000 K kot delež, ki pride na veleposestnike in druge stanove, ki so obenem zemljiški posestniki.

Iz tega sledi, da na Kranjskem kmet plačuje približno 1,049.133·37 K neposrednega davka, a vsi drugi

stanovi 2.180.704·50 K, in v tem razmerju so tudi deželne priklade.

Ker prav radi netijo razpor in nasprotstvo med prebivalci dežele ter mest, zlasti glavnega mesta Ljubljane, zato je dobro, če podam števila, ki kažejo, koliko davka plačuje mesto Ljubljana. To mesto je plačalo v letu 1900

neposrednega realnega davka . . .	293.688 K 77 vin.
in » osebne » . . .	648.348 » 04 »
torej skupaj . . .	942.036 K 81 vin.

Če k ljubljanski vsoti davka pristejem še davek mest in trgov ter nekaterih obrtnih krajev (n. pr. Jesenic), ki mi sicer ni znan, potem bi ta vsota gotovo narasla na približno poldrug milijon kron.

Dežela ima od doklade na žganje blizu 1 milijon dohodka; od tega milijona pride skoro $\frac{1}{3}$ na Ljubljano, ostanek pa skoro v istem razmerju kakor davek na kmete ter na druga mesta, obrtnike, trgovce in delavce po deželi. Žal, da pri tej postavki dá naš kmet deželi več zaslužka, kakor mu gre po njegovi davčni sili; a to konečnega računa bistveno ne izpremeni, kakor tudi ne neznatna vsota, ki jo kmet plačuje kot osebno dohodarino.

Kaj sem hotel s tem spisom doseči? Povedati našim kmetom, ki jih ščujejo proti mestom, obrtnikom in trgovcem, da ni res, da je kmet glavni davkoplachevalec na deželi in da gre le njemu odločilna beseda pri deželni upravi. Kranjski kmet plačuje komaj tretjino vseh davkov, in samo mesto Ljubljana plačuje skoro toliko, kolikor vsi kmetje skupaj. Vsi stanovi so enakoveljajni, drug brez drugega ne more obstajati, in zločinec je tisti, ki ščuje stanove med seboj. Resničen je stari izrek; če gre kmetu dobro, gre dobro tudi gospodi, a nič manj tudi ni res in se dejansko kaže, da je kmetijstvo tudi na najboljši zemlji povsodi tam ubožano, kjer ni cvetočih mest in trgovine. Naša dežela je pa revna glede kmetijstva kakor glede obrti in trgovine,

PODLISTEK.

Mara Siemenova.

Spisal Josephus.

II.

Ze zvonovi mil' pojó,
mene pa k pogreb' nesó,
v grobu počivala bom,
več sestric imela bom.
Narodna.

Obup! — Zahteval si že ogromno število žrtev! — Da, nešteta je množica onih, ki so postali žrtve obupa, odkar je Vsemogočni spodil iz raja prva grešna človeka. — In lastna krivda je bila vzrok strašni kazni. — Da, lastna krivda, kajti On, večni sodnik, je pravičen. Oh — in te preneznane boleti! Kako trpinčijo sedaj ubogo, izmučeno dušo! Vendar — zgodilo se je najhujše. Potrt zdihuje ves človeški rod pred božjim Veličanstvom!

Tiho in nevidoma, a tembolj neutrudljivo gloje požrešni črv nesrečnikovo vest. Da, vse je proč. Življenja slast in krasota: vse je le prazen sen. Kje so oni presrečni trenotki, ki so polnili srce s sladkim hrepenjem in blaženim mirom! Le prebitko se glasi resnica: vse podleže prej ali slej večnim zakonom narave, neha še celó sladka sreča ljubezni in prijateljstva. — In nekdanj bode kazal morebiti le še razpadel pomnik, kje počivajo trpinove kosti. — Da, vse je proč, edino on mora še trpeti, tolaži ga nihče, pozabljen je — pozabljen. — Pozabljen! — — —

Pozabljen?! Ne, nisi popolnoma pozabljen, ti, ki si brezmejno užalil božjo Vsemogočnost. Eden goji vročo željo, vlti v tvoje skeleče rane hladilnega balzama. Eden je, kateremu se smiliš. On hoče razsvetliti noč

zato se rajši ne bojimo, temveč skrbimo složno za napredek vseh stanov in se podpirajmo med seboj.

V Kranju, 17. januarja.

Cesar — odstopi? Listi poročajo, da namerava naš cesar odstopiti v teku tega leta. To sklepajo iz tega, ker se je prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand udeležil nagodbenih dogovorov, bil prej pri ministrskem predsedniku Körberju in je tudi sprejel ruskega ministra Lambsdorffa. Cesarja so menda politične in rodovinske razmere popolnoma utrudile, največ pa znana afera nadvojvoda Leopolda in princezinje Lujize.

Spravne konference. Vladni načrt se odkloni. Mladočehi v Pragi in v Brnu so odklonili Körberjev načrt, Nemci tudi niso zadovoljni z njim. Vprašanje nastane sedaj, če odnehajo Čehi od obstrukcije ali ne.

Potrjena zakona. Potrjena sta zakona glede prodaje erarnih zemljišč in glede olajšav za poslopje z zdravimi in cenimi stanovanji za delavce.

Izpremema avstrijskih poslanikov na tujih dvorih. Dosedanji poslanik v Brnu (Švica), grof Kuestein, je stopil v pokoj; na njegovo mesto je imenovan poslanik v Belgradu, baron Heidler-Egeregg; poslanik Konstantin Dumba iz Pariza pride kot poslanik v Belgrad.

Napad v Madridu. Ko se je španski dvor minulo soboto zvečer vračal v kočijah iz cerkve, je neki Feito ustrelil proti drugi kočiji, a k sreči ni zadel nikogar. Redar, ki je stal blizu napadalca, je taistega takoj pri prvem strelu vsekals sabljo po glavi tako, da se je Feito zgrudil na tla.

Dopisi.

Iz Stražišča. Čitateljem «Gorcncjčevim» bo znano, kako tiho in mirno je bilo do letošnjega leta pri nas. Nikdar in nikoli se nismo pečali s takoimenovano politiko. Toda nemila usoda je zadela tudi našo vas, oziroma faro. Komaj je minulo leto dni, odkar nam je

tvojega trpljenja z žarkom upanja. Angel je. — Nem sedi tam, misli na te in — joka. Tvoja boleost je tudi njegova boleost — — —

In sedaj — lahen nasmehlaj mu kroži ustnici — k tebi gre, da ti uteši boleost — — —

Nemo si trpel — a sedaj — solze ti lesketajo v očeh in močijo tvoje blede lice. Polagoma ostavlja boleost izmučno srce in jasni se ti obličje. Upanje, oh, sladko upanje se ti zrcali v očeh. Dovolj si močen za novo žitje! — — —

Potolažen si! Hvaležno se ozreš v nebo in tiho zahvališ angela, ki ti je poslal solze v tolažbo! — — —

Nekako malomarno in skoro surovo so ugrabili mestni delavci truplo nesrečne Mare in jo položili v krsto. Marsikateri je bil globoko užaljen ob toliki brezobzirnosti. A delavci so nadaljevali svoj žalostni posel. Morda se jim je smilila Mara prav tako, kakor drugim ljudem, saj so imeli i oni doma hčere in sinove, a pokazati niso hoteli krepki možje mehkega srca — morda tudi ne smeli. Dvignili so krsto in odkorakali proti mestu —

«Kdo je morilec? Kdo je morilec?» to vprašanje je bilo danes v vsem mestu na dnevnem redu, a nihče mu ni vedel primerne odgovora.

Ljudje so pomilovali nesrečno deklico. Mara Siemenova je bila že zaradi lahkomisljene matere vredna pomilovanja, še bolj so jo pa pomilovali in obžalovali sedaj, ko je kruta morilčeva roka segla po njenem življenju. Vsaj se je govorilo vobče, da je bila Mara umorjena. Vsakateri jo je le hvalil, nihče pa ni vedel povedati kaj nečastnega o njej. —

škof poslal novega kapelana z namenom, da bi ta delaven mož spravil naše katoliške može še na višjo stopinjo. In res! Kmalu je začel snovati katoliško izobraževalno društvo, katero se je pred kratkim ustanovilo in v katero se je vpisalo precej članov. Na občni zbor so tudi prišli: neizogibni kranjski tehant Koblar, ki je spustil svoj govorček; potem nek Debevec, ki se je norčeval iz Ribničanov, in mali Evgenček Lampe, ki je pripovedoval o nekem pol-človeku. Toda glej čuda! Po končanem občnem zboru se je pobirala članarina in več kakor polovica navzočih se je takoj odstranila, mrmraje, češ, za take neumnosti nimajo denarja. — Akoravno je to društvo začelo delovati šele z novim letom, vendar je «neumorni» gospod pričel že prej izobraževati ljudi, tako, da je prišlo že mnogo ljudi do svojega prepričanja, kajti ta mož jih je kaj hitro «zbrihal». Nekaj slučajev nam je že znanih, a jih za danes še zamolčimo. Opmnimo «ga» samo na to, da naj nikar prepogostokrat ne razodene želje svojega srca neki bodoči nevesti.

Iz Cerngroba. Vsak veren kristijan se veseli božičnih praznikov in jih praznuje v svetem miru. S temi občutki smo tudi mi na Sveti dan zjutraj prestopili prag sloveče cerngrobske cerkve. Teh prostorov pa ni prešinjal duh one skrivnostne betlehemske noči. Angelci so prepevali nekdanj in oznanjali mir ljudem na zemlji, njihov naslednik, po celem Dolenjskem razvpiti starološki kapelan pa je zajahal politično kljuse, silno mršave dlake, tako da je bilo to za ponosnega jezdeca Sv. Martina tam v stranskem oltarju naravnost škandal. Prišel je z žrtvami poganskim bogovom, grozovitosti španskih menihov pa je modro preskočil in končal z nesramnimi napadi na slovensko napredno časopisje. Pripovedoval je nerazsodnemu ljudstvu, da naše omikance na visokih šolah uče, da Kristus ni bil pravi Bog in da vsled teh naukov taji neki naš list njegovo božanstvo. Oni list pa je le navajal mnenje učenjakov in prav isto lahko citate v letošnjem Mohorjevem koledarju str. 71. Namen tega bivšega župnika in po škofovi milosti zopet kapelana je prozoren: hujska kmeta na meščana, da bi vladal

Polagoma se je razpršila gosta megla, ki je doslej zakrivala temni in skrivnostni značaj žalostnega dogodka.

Nihče ni več dvomil, da je morilec končal Mari življenje. Dovolj jasno je pričal krvavi sled. Raztelesenje trupla je pokazalo, da je bila Mara tudi obstreljena in krogla ji je še tičala v telesu. Tedaj zopet jasen dokaz, da je brezvestni človek uničil mlado življenje. A to še ni dovolj! V dobre pol ure od mesta oddaljenem gozdiču je našla komisija samokres in v bližini samokresa so bila pomočena tla s krvjo. Kako je mogla obstreljena ubožica prehoditi tako dolgo pot iz gozda v mesto? Zdelo se jim je nemogoče! Gotovo jo je morilec nesel iz gozda in nato vrغل v vodo. Pa kako jo je Košir — kajti vobče so trdili, da je on Marin morilec — izvabil v gozd? Ali se ni branila? Ali ni klicala na pomoč? Morebiti ni mogla! Bog ve!

Splošno je bilo torej mnenje, da je morilec Košir. Kaj čuda, da ga je Slemenka kar javno obdolžila umora. Njegovo vedenje in prej navedeni podatki: vse je pričalo dovolj jasno, da ga žena ne sodi krivo. — Takoj je bilo naročeno policiji, naj odvede Koširja v zapor. Stražniki so ga našli doma ležečega v postelji. Lice je imel obvezano z belo ruto, v katero ste bili vsi tri črki M. S. Levo lice mu je bilo nekoliko ranjeno, vendar ne posebno nevarno; bil je obstreljen. Ležal je na pol oblečen. Policijski komisar je zahteval, naj se napravi, da ga odvedejo v preiskovalni zapor. Smrtno bled in brez vsakega ugovora je hitel izvršiti komisarjevo povelje. Obračal se je po sobi, kakor bi nekaj iskal. Komisar ga je motril strogo.

Dalje . . .

nad obema. Kateri stan pa vsled tega že zdaj silno trpi na svojem ugledu in bo najbolj bridko tepen? — Kak učinek napravi taka pridiga? Vračal sem se doli po temnem Smrečju proti nekdanji naselbini grajskih biričev, «štrikarjev» nazvanih. Dve stari ženicici sta se menili po poti. «Tako sem se veselila, da bom kaj slišala o angelčkih, pastirčkih, o novorojenčku in osličku ter voličku, ki sta bila pričujoča v hlevu, ker vse to tako rada slišim, pa le vedno te cajtenge», tako je tarnala prva ženica. «Ko bi vsaj brati znala, da bi zvedela, kaj stoji v njih zapisanega», pristavi zvedava ženica. «Oh, jaz pa le Boga hvalim, da brati ne znam, tako sem najbolj varna pred pohujšanjem», poučuje druga brumnejša. Požurim korake in dohitim mlad par. To je že nov zarod, ki ne prebira le odpustkov na štantih in jagod na paternostru, nego tudi napredne časopise. To je napravila ljudska šola. «No, Micka, ali si se strašila, ko je kapelan rohnel in razsajal», nagaja ji fant. «Če si bila včasih malo sitna, sem ti zaklical pod oknom: Tako si groba, kot veliki zvon iz Cerngroba. Sedaj bom pa spremenil vižo takole: Ne bodi tako groba, kot mali kapelan iz Cerngroba.» Micka pa se mu posmeje in pravi: «Morda se oče omečijo in porčejo, da le . . . Potem ne bo treba več strašila in budila z velikim zvonom ali malim kapelanom.» Tudi mi jima to želimo še ta predpust, čmerikavemu staremu kapelanu pa svetujemo, naj rajši leto osorej oznanja mir ljudem na zemlji, če je svete in ne židane volje, ker le to je njegov poklic.

Iz Škofje Loke nam piše «ta gasarski»: Resnica je, da ob tem slabem vremenu ne moremo zahtevati dobrih potov in cest, posebno še ne v močno frekventiranih krajih, kakor je n. pr. cesta na kolodvor, ali pa pred mestom med Štemarji in kapucinsko cerkvijo. Vse kaj drugega je pa s takozvano «gaso», to so šolske ulice. Za nas, ki stanujemo v tej ulici, bi bilo najbolje voziti se s čolnom, če hočemo priti na glavni trg. To so grape in luže, da ne kmalu takih. Mimogrede bodi omenjeno, da hodi skozi ulico sleherni dan do tristo učencev, ki skačejo po teh lužah. Dovoljujemo si ponižno pripomniti, da bi bilo zelo umestno, ako bi merodajni krogi v primerem času, ko se dado ceste zboljšati, tudi za to ulico nekoliko poskrbeli, osobito ker Slovenci po izreku ranjkega gospoda Kluna vse davke in naklade plačujemo — z veseljem.

Iz Celovca. Kakor smo že poročali, je imelo tukajšnje I. koroško tamburaško društvo «Bisernica» dne 28. decembra pret. leta s prijaznim sodelovanjem pevskega zbora slovenskega omizja iz Beljaka in pevskega zbora «Koroton» iz Šmihela nad Pliberkom veselico, katera se je izvršila z ozirom na kritičen položaj koroških Slovencev jako povoljno. Da je zanimanje za to slovensko društvo vedno večje, pokazalo je število narodnih obiskovalcev, bodisi domačih, bodisi tujih. — Na sporedu so bile pevske in tamburaške točke, potem pa prosta zabava s plesom. — Kako svečani so se nam dozdevali udarci tamburice ob nastopu pri prvi točki. Veselja igralo nam je srce in s ponosom obhajala nas je zavest, da nam «Heilovci» še ne morejo prerokovati pokopa, dokler bodo obmejni Slovenci napredovali tako vstrajno. Pevske točke so izpadle tako dobro, da se je moralo več točk ponoviti. — Veseloigra je napravila jako ugoden utis na občinstvo. Diletantje zaslužijo pohvalo, kajti mali, čeprav lepi oder ni nikakor prikladen taki igri, in tudi dejstvo, ker je igralno osobje šele prvič nastopilo, zaradi tega ona boječnost, kakor se je slišalo oni večer semintja. Gotovo nismo pričakovali tolikega uspeha. V vsakem dejanju sledilo je hrupno ploskanje. Pri plesni zabavi so sodelovali tudi vrli tamburaši iz Sel nad Borovljami jako izborno brez kritike. Ni čuda, da je bila dvorana med plesnimi točkami polna. — Društveni odbor je priredil to veselico v povzdigo društvene blagajne, a žalibog prebitka ni veliko, saj tako se sliši izza društvenih kulis, in obetajo nam še ta predpust iznenaditi z neko večjo veselico. — Svetovati bi bilo odboru le to, da naj si v drugo poišče bolj primeren čas. Koliko družin iz slovenskih krajev bi bilo posetilo to veselico, a čas ni bil nikakor primeren. Da bi bilo

društvo napravilo to veselico pred prazniki, gotovo bi bilo več prebitka za društveno blagajno. — Le pogumno naprej! Na svidenje! Podpurfelčan.

Iz kranjske okolice. Požar je nastal 8. t. m. ob 8. uri zvečer na Sutni pri Zabnici. Zgorela je ena hiša. Kako je ogenj nastal, ni znano. Ker je pihal močan južni veter, je bila gorenja Zabnica in vasi proti Kranju v veliki nevarnosti. Požarne brambe iz Stražišča, Stare in Skofje Loke so prihitele na pomoč. Prvi so prišli na lice mesta gasilci iz Stražišča, dasi je poslopje gasilnega društva nad 4 kilometre od pogorišča oddaljeno. To ravnokar ustanovljeno društvo je imelo prvikrat priložnost, pokazati svojo spretnost. Gasilci so izrjeni in priljudni, kar tudi na deželi nekaj velja. Istotako pohvalno omenjamo Staroločane, ki so v kljub slabi poti prišli s svojo brizgalnico. Škofjeločani so že stara, izkušena garda, tudi ti so zapregli in pokazali svojo dobro voljo v pomoč bližnjemu, dasi so najbolj oddaljeni. Na deželi je potrebno, da gasilci dobro organizirani nastopajo. Prav pri tej priliki bi bilo prav, da je del gasilcev več pozornosti obračal na ona poslopja, ki so bila v največji nevarnosti. Dva najbližja posestnika, ki sta bila za okoli 18.000 kron zavarovana, sta le s pomočjo sosedov svoja poslopja rešila. Gasilci naj tudi korenito pogase, česar se lotijo. V petek je gorela kajža, a v sredo so še tramovi tleli. Zavarovalna družba pa je že vtorek škodo cenila. Pri tej priliki bi svetovali zavarovalnim družbam, naj ne utrgavajo preveč odškodnine, kakor se je tukaj godilo. Preostali, deloma že ogoreli les nima navadno za pogorelca nobene vrednosti, ker mora vse na novo graditi. Da družba s takim postopanjem sebi škoduje, nam nič mar. Posledica pa je čisto, da ljudje nečejo z istim veseljem gasiti, češ, potem nam zaračunijo ničvredne ogorke. To pa ni v prid niti družbi, niti javni varnosti.

Iz Cerkljan. [Dalje.] Že omenjeno je »Gospodarska zveza«, oziroma nje zastopnik Seliskar prej slutil, da drugače ne more biti. Zato je tista tudi skrbela, da je najboljšo blago prevzela 18. in 19. decembra 1902. Takrat je Podjed peljal stroje in vse boljše stvari »Gospodarski zvezi«, katera je tudi vse prevzela, toda 22. decembra 1902 Seliskar še ni vedel, za kako visoko ceno bode »Gospodarska zveza« prevzela stroje in tudi člani še danes ne vedo tega. Pri občnem zboru dne 14. decembra 1902, pri katerem je bilo dokazano, kake lumparije so se godile pri mlekarni in sirarni, je vsled grožnje Seliskarja Podjed prevzel ves dolg nase. Podjed sam je prišel dne 15. decembra k g. Erženu v Kranj naznanit, da prevzame ves dolg sam v plačilo. A potem, ko je peljal vse v Ljubljano, pisal je takoj zalepko, da prevzame le dolg »Gospodarske zveze«. Takrat torej so ga morali v Ljubljani pripraviti. Tudi kapelan Kos je videl, kako nepošteno so delali in tudi on je pomagal, da bi člane zavezal v plačilo. A, ko je videl, da se ti ne vdajo, znosil se je nad Podjedom in mu povedal v obraz, da mora iti posestvo na boben. Pa kaka je ta klerikalna poštenost? Ko je torej dokazano, da je Podjed koristil le sebi, da ni vodil knjig po trgovskem pravu, da ni imel računov o prodanem siru, smetani i. t. d., se kar naenkrat premene, hočejo Podjeda se pohvaliti za te junaške čine in revne ženice, ki imajo po šest, sedem ali še več otrok, naj plačajo primanjkljaj. Kje je vendar krščanska usmiljenost in ljubezen? Dokazano je, da so vse letne bilance ponarejene, da se ne vjemajo s knjigami, ker — kakor Seliskar sam pravi — ni imel za sestavo bilanc knjig pri sebi, temveč mu je Podjed prinesel posamezne podatke na koščeku papirja. Kako more kak revizor, ki hoče napraviti bilanco tako, da nima zavod, oziroma zadružniki škode, biti tako bedast, da napravi letno bilanco na podlagi napačnih podatkov, ne da bi imel pri roki knjige, katere so podlaga sestave bilance.

Konec . . .

Iz Mojstrane. Povsod napredujejo, le pri nas je še vse pri starem. Bralnega društva nimamo, pevskega tudi ne, še manj pa kakega delavskega društva. Pri nas imamo samo gasilno društvo, pa še to le prav počasi napreduje. Pred petimi leti se je sicer ustanovilo neko godbeno društvo, a je že drugo leto po rojstvu zaspalo.

Govori se sicer, da se bo zopet oživel, toda nimamo dosti upanja, kajti ono spi pretrdo in kapelnik tudi nima časa, da bi poučeval doma, ker hodi rajši v Kranjsko goro. Pri nas napredujejo samo z draginjo in z gostilnami ter žganjetoci, drugo je pa še vse pri starem tako, kakor je bilo v prejšnjem stoletju enkrat, ko smo pasli še ovce in koze po naših planinah. Gotovo bi bilo jako umestno, zlasti že ozirom na prekrasno lego, da bi se pri nas ustanovilo bralno in pevsko društvo. Vsako leto prihaja k nam več stotin tujcev, ki pridejo v naš kraj, da se nasrkajo svežega zraka, in kako prijeto bi bilo za nas, pa tudi za naše goste, ko bi imeli tako društvo. Moči skoro gotovo ne manjka, kajti pri nas je tovarna, v kateri je uslužbenih okoli 200 delavcev. In delavsko društvo, kje si? Merodajni krogi naj nam bi čimpreje preskrbeli vse to. — Naše gasilno društvo priredi dne 1. februarja plesni venček in srečkanje v gostilniških prostorih g. Ivana Rabiča v Mojstrani. Na ta venček se vabijo vsi somišljeniki, znanci in prijatelji tega društva. Gasilec.

Razmere v Kranju.

Koblar se v Kranju ne more ponášati s političnimi vspehi. Ko je ostavil prisilno delavnico in zasedel lepo kranjsko faro, se je trudil zaman, da bi s pomočjo kranjskih malkontentov organiziral močno klerikalno stranko, ki bi odločevala pri volitvah. S svojo nerodno politiko je napravil popolen fiasco. Že se je začel razočaran umikati v farovž, kamor spada in kjer njegovi župljani mnogo rajše vidijo svojega župnika, kakor v bojnih vrstah. Njegov »Slovenski List« je vedno bolj hiral na sušici in le posamezne notičice iz Kranja v »Slovincu« so semintja pričale, da je Koblar še med živimi. Kar je škofova previdnost poslala v Kranj agilnega kapelana Potokarja in nezdruve razmere na kranjski gimnaziji so rodile nekaj klerikalnih profesorjev ter suplentov, ki so umikajočemu se Koblarju takoj priskočili na pomoč. Koblar se je zopet prav intenzivno jel baviti s politiko.

Glavna opora pri tem delu mu je kapelan Potokar, ki je v nasprotju s čmernim, neprijaznim, ošabnim in skopim dekanom prav čil, priljuden, ljubezniv in »nobel« gospodek. Ne manjka mu tudi za agitatorja potrebne vsiljivosti. Peča se prav rad z obiskovanjem bolnikov. Mož ima tako mehko srce, da bi — iz samega sočutja seveda — takoj posetil liberalca, o katerem je čul, da ga boli kurje oko. Sicer pa kot praktičen krščanski socialista nastavlja najrajše svoje mreže po gostilnah. Izbirčen ni glede družbe, pobrati se rad z vsakim in na krajcar ne gleda nikdar. To imponira izvestnim krogom. ki iz različnih vzrokov dosedaj niso našli zavetja pri družih že obstoječih društvih. Tako je kapelan Potokar položil temelj »Izobraževalnemu in zabavnemu društvu«. Pritegnil je pred vsem klerikalne profesorje in suplente, ki so pač že po svojem poklicu najbolj vsposobljeni skrbeti za izobrazbo.

Zasnovalo se je tedaj napominano društvo in začel se je divji lov na člane od hiše do hiše. Hočeš ali nočeš so morali nekateri pristopiti, druge so zopet vpisovali v nabiralno polo, ne da bi dotičniki za to vedeli. Zbobjali so skupaj kakih 80 članov, o katerih tudi mi nikakor nečemo dvomiti, da so po veliki večini prav močno izobrazbe potrebni. Kakor poznamo to mešano gospodo in če se ozremo na dogodke v ravno minolem tednu, se le bojimo, da seme izobrazbe, če je sploh kaljivo, ne bo padlo na rodovitna tla. Pa to nič ne dé. Društvo je pač moralo dobiti kako ime in ustanovnikom je bilo itak le na tem, da pospravijo razkropljene ovce in tudi nekatere kozle v en klerikalen hlev. Društvo je politično, in o tem se bodo prav kmalu uverili tudi oni, ki so se, nič hudega sluteč, vjeli v nastavljenе zanjke.

Nihče ni bil tako vesel novega društva, kakor tehant Koblar. On, kateremu se je dosedaj v Kranju ponesrečil vsak političen korak, razveseli se vsacega vspeha, če je tudi navidezen. Videl se je kar edinega pastirja v hlevu in zdelo se mu je menda, da je ustanovitev izobraže-

valnega društva začetek konca liberalne nadvlade v Kranju. Hotel je pospešiti ta proces in zato se je z vso silo spet vrgel v boj. Pomočil je pero prav globoko v žolc in jel po znanem rovtarskem načinu udrihati po liberalni stranki, po posameznikih in zlasti še po «Gorenjcu». In ko je slednjič na prižnici odrekel božji, odnosno svoj blagoslov vsem onim, ki čitajo «Gorenjca», je že mislil, da je liberalnemu lintvernu strl glavo. Z najboljšimi nadami je zrl v novo leto in svečano je oznanil v 51. številki «Slovenskega Lista»: «Malo krdelce, Gorenjčevih» pristaveš se bo z novim letom še nekoliko zmanjšalo.»

Vsak Jurček ni sv. Jur, in liberalnemu lintvernu ne škoduje topa sulica v Koblarjevih rokah. Ne odpodi ga tudi lajanje klerikalnega zmaja, kateremu so napravili novo kolibo. Bileam, na oslici sedeč, je moral blagosloviti. Proti požarni brambi uprizorjena klerikalna intriga se je izjalovila korenito, zasnovalo se je v brezmejno jezo kranjskih klerikalcev «Kreditno društvo» in Koblar opazuje iz svojega okna v farovžu, da ljudje še nikdar niso tako pridno segali po «Gorenjcu», kakor ravno minuli soboti. Naš list ima že sedaj več naročnikov, kakor koncem preteklega leta.

Ti vspehi so klerikalnega zmaja spravili ob um. Zblaznel je, popolnoma zblaznel. Zvija se in peni, tuli, kaže kremplje in odceja svoje strupene sline v predale klerikalnih listov. Kar kosmate bi nas rad požrl. Če ne z lepo, pa z grdo, si mislijo naši klerikalci in prišli so takoj v prvi letošnji številki «Slovenskega Lista» zoper nas boj na življenje in smrt. «Slovenski List» in «Slovenec» od 10. t. m. sta pa v svojih dopisih iz Kranja nadkrilila vse, kar so dosedaj podlega izlegli naši pobožnjaki. V nič manj kakor sedmih dopisih in dveh noticah se zaganjajo, kakor stekli psi, v kranjske liberalce, lažejo, blatijo in zabavljajo, kakor poulična druhal, v svoji krščanski ljubezni pridigujejo bojkot in si drznejšo celo pretiti z revolverjem.

Odveč bi bilo odgovarjati na različne laži glede kreditnega društva in občnega zbora požarne brambe, ker smo v tem oziru že vse razmere nepristransko pojasnili v zadnjih številkah našega lista. Nekaj pa je, česar ne smemo prezreti. Že večkrat je hotel nek časnikarski lopov v «Slovenec» izrabljati rodbinske razmere v svoje umazane politične namene in blatiti z istim na skrajno žaljiv in popolnoma neopravičen način člana liberalne stranke v Kranju. V sobotni «Slovenec» številki se je zopet zatekel nek tak falot v varno zavetje pod poslaniško imunetost stoječega, vse časti vrednega odgovornega urednika Ignacija Zitnika. V «Novicah iz Kranja» se je osmelil dotičnik s prostaskim namigavanjem in z navajanjem izmišljenih ali davno pozabljenih dogodbic krasti čast posameznikom in njih rodbinam. Čut dostojnosti nam zabranjuje, da bi se podali na to polje; opozarjamo pa klerikalne dopisnike, da naj ne izzivajo in naj nas ne prisilijo, da bi vračali zob za zob. Mi se niti ne brigamo, ako kak klerikalec pretepa svojo ženo ali ako kakega gojenca izobraževalnega društva doleti roka pravice, a če ne bo miru, potem pazite, da ne pokličemo v spomin raznih eksekucij ter pripetljajev izsedanjega in polpretekelega časa in da predvsem ne začnemo brskati po kazenskih izvlečkih. Potem se bo vsaj izvedelo, v kakšni čedni družini se gibljejo klerikalni profesorji in suplenti. «Slov. List» se ponaša, da v izobraževalnem društvu ne poznajo predsodkov, ki ločijo posamezne stanove. Prav tisto načelo ima liberalna družba, zahteva pa od posameznih članov, da so dostojni ljudje.

Konečno naj le še pripomnimo, da je za vse te strupene izbruhe v klerikalnih listih odgovoren dekan Koblar, ki venomer vpije, da blatimo duhovnike, zraven si pa domišlja, da duhovniki smejo poljubno sramotiti posvetnjake. On je voditelj stranke, on piše sam in drugi pomagajo z njegovo vednostjo. Če kdo misli, da nas bo z revolverskimi napadi ugnal v kozji rog, potem se silno moti. V svesti smo si, da zastopamo dobro in pravično stvar, zato se ne strašimo nikogar in prav gotovo bomo pognali različne častikradeže tja, kamor spadajo, če ne z «Gorenjcem», pa s kakim drugim bičem.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Vabilo na naročbo. Prihodnjo številko bomo ustavili vsem onim, ki so z naročnino še na dolgu. Upravništvo «Gorenjca».

Gasilno društvo v Kranju. Z ozirom na brezstidne laži, katere razširja klerikalno časopisje o požarni brambi, smo naprošeni izjaviti, da steje izvršujoče moštvo 35 članov, vajenih discipline ter dela, in da se je priglasilo že dokaj novih mož, tako da bo požarna bramba brez 25 (po «Slovenskem Listu») ali brez 23 (po «Slovenec») odstopivših «najboljših mož» boljše in uspešnejše lahko delovala, kot dosedaj, ker ne bo zraven hujskačev. Prijavilo je svoj izstop 23 mož, a 5 izmed njih niso niti člani. V resnici je tedaj izstopilo 18 brambovcev, med katerimi je kakih pet ali šest poštenih in mirnih mož, ki so bili zapeljani in se tudi že kesajo svojega koraka, vsi drugi so pa ničvredni hujskači, katere bi bil odbor že zdavnaj moral izključiti. Nihče se ni zatekel v «klerikalno» Pollakovo tovarno, temveč so dotičniki pristopili, ne da bi jih bil kdo nagovoril. Prav grda laž je tudi, da so liberalci vpisali trgovske pomočnike za podpornike, da so z njimi volili in istotako neresnična in popolnem iz trte izvita je trditev, da je neki brambovec — Pirčev delavec — svojega nasprotnika v neki gostilni sunil z nožem blizu očesa. — K tej izjavi naj še mi pripomnimo, da je «Slovenec» prinesel imena tistih «najboljših» izstopivših mož. Ker pa nihče ne more povedati pametnega razloga, zakaj da se je to zgodilo, ne moremo drugega misliti, kakor da ima preč. g. tehant Koblar svoje namene s temi «najboljšimi» možmi. Prav gotovo bo iz njih napravil bratovščino sv. Florijana. Kadar slučajno ne bo ognja, bodo lahko za telesno stražo tehantu, nosili bodo pri pogrebih smrt, in sicer tudi opravljali posel pogrebne bratovščine sv. Jožefa, ki bo tako postala nepotrebna, o Veliki noči bodo pa «vahtali» božji grob. Prav pripraven bi bil zato polentar Fuso, ki je tudi izstopil, dasiravno ni bil član. Sicer prav rad zabavlja čez «tekanta», kadar so pa kake volitve, takrat vedno zleze s svojo pozavno pod črno suktnjo. Za «vahtarja» bi tudi ne bila napačna «najboljša» moža Johan in Korl. Bi saj lahko enkrat prespala svoje mačke. Za «sitno mušico» bi pa niti ta posel ne bil. K večjemu če bi se opiral na tumpasto Koblarjevo sulico, s katero zgačka tehant liberalnega lintverna.

Napadli so v ponedeljek zvečer pri sv. Duhu trije zlikovci gospoda c. kr. inženirja Geilhoferja, ki se je vozil domov s komisije v Škofji Loki. Dva pretepača sta skočila h konju, hoteč istega ustaviti, a voznik je hitro pognal. Na to so napadalci drvili za vozom in so z dolgimi noži divje suvali v srednje usnje pri kočiji, misleč, da g. inženir sedi v sredi. Usnje so popolnoma razrezali, a k sreči je sedel napadenec v desnem kotu, tako da ga ni nihče zadel. Vsi trije divjaki so že pod ključem. — V zadnjem času se množe taki napadi v kranjski okolici, tako se je nekaj podobnega zgodilo pred kratkim v Stražišču in v Čirčah. Če se pomisli, da se raz prižnic kar naprej hujska zoper liberalce in da surovi kmetski fantalini smatrajo vsacega dostojno oblečenega človeka za liberalca, potem se kar nič ne čudimo tem surovostim. Pristavimo naj le še toliko, da je baš sv. Duh odločil, da ima starološka občina klerikalnega župana in sicer ravno pri sv. Duhu. Sv. Duh se je pred dobrimi 30 leti spuntal radi ustanovitve ljudske šole v Žabnici. Vojaki so morali krotiti od tedanjega starološkega dekana nahujskano druhal. Železne vetrnice žabniške ljudske šole pričajo še dandanes o surovosti takratnih kmetov pri sv. Duhu. Kakor kaže zgoraj popisani napad, se klerikalni sv. Duh tudi do danes še ni mnogo poboljšal.

Predpustno veselico priredi jutri v nedeljo dne 18. t. m. ob 8. uri zvečer slovensko bralno društvo v Kranju v svojih prostorih (g. V. Omersa). Spored: «Dva zeta.» Veseloigra v enem dejanju. Ples. Vstopnina za člane 50 vin., nečlani plačajo 1 krono. Pri plesu svira tukajšnja meščanska godba. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

Tombola ali sreča klerikalnih kapacitet pri igri. Pri Korošču je bilo, kjer se je seslo 6. t. m. vse stražisko zavedništvo in tudi par milih, vzglednih gostov iz Kranja. Po vijolicah duhteči Paulus je imel opravila čez glavo in ni čuda, če se je pri svoji naglici oprijel semintja krila kake klerikalne device, da ni izpodrznil; pri tem njegovem opraviilu tudi ni manjkal kranjski Viclipucl, mali Potokarček. Ljudstva se je neki kar trlo v velikanskih dvoranah Koroščeve šnopsarije, in marsikomu je bila ta grnječa zelo ljuba. Umetniški užitek je prodajala kranjska godba na lok, dokler se ni pričela občezaželjena tombola. Dobitkov je bilo mnogo, vmes tudi nekaj liberalnih, katere je pa baje Paulus vse požegnal, tako da so bili vredni tudi najčistejše klerikalne roke. Kdo bi pač z veseljem ne igral, ako vidi pred sabo vse polno lepih dobitkov; toda človek misli, Viclipucl pa obrača. Marsikdo manj uglednih in revnejših se je približal z upajočim srcem k mizi, kjer so blagoslovljene roke delile srečnim različne dobitke. Toda čudo! jednakopravnost ljubeča roka se obrne po malem, neznatnem dobitku, in dotičnik se nekoliko razočaran povrne na svoje mesto. Pa glej! mizi se bliža neka kapaciteta prve vrste, Viclipucliju gre obraz kar z lima, zanj ima par priliznjenih besed in najlepše darilo. Tako gre vedno naprej. Malo obdarovani premene svoje začetno razočaranje v jezo in sliši se marsikatera trpka beseda. Zlobni (dasi klerikalni) jeziki so trdili — seveda neopravičeno — da sta Paulus in Potokar popravljala srečo. — V takih prilikah se nam dovolj jasno kaže tista tolikokrat naglašana klerikalna enakopravnost in kakršen je človek v malem, tak je tudi v vsem svojem delovanju.

Trgovski plesni venček dne 1. februarja. Kakor večkrat, vršil se bode tudi letos trgovski plesni venček, ki bode po pripravah soditi najboljši in najelegantnejši ples v tem predpustu. Pripravljalni odbor ukrenil je vse potrebno, da se bode izvršil kar najsijajnejše. Pri plesu bode svirala vojaška godba 47. pešpolka iz Gorice. Vabila se razpošiljajo in se prosijo oni, ki bi se radi udeležili plesa in slučajno niso dobili vabila, kar je pri množici razposlanih vabil lahko mogoče, naj se zglase pri gosp. Jakobu Rantu v trgovini gosp. Feliksa Urbanca.

Občni zbor telovadnega društva «Gorenjski Sokol». P. i. člani opozarjamo na redni občni zbor, ki se vrši v soboto, dne 24. t. m. v prostorih gostilne gospoda Petra Mayrja.

Barnum & Bailey. Neko tajno šepetanje med občinstvom za kaj in kako, priča o velikem zanimanju za to l. maškarado «Gorenjskega Sokola». Odboru sta baje naznanila svoj prihod iz Amerike najtežji in najdebelejši ter najtanjši človek sveta, ukreata se s 1. februarjem, da dospeta pravočasno. Čuje se tudi o drugih večjih skupinah.

Nesreča v kamenolomu. Pišejo nam: V četrtek 8. januarja t. l. popoldne po četrti uri je v takozvanem Gavžnikovem kamenolomu devetindvajsetletni neoženjeni Giovanni Zarzanoni lomil skale. Nesreča pa je hotela, da so se utrgale še druge skale in delavca podrla na tla. Nesrečnik je bil smrtno poškodovan. Na lice mesta je prišel g. dr. Karol Zakrajšek, ki je preiskal ponesrečenca, katerega so prinesli v hišo posestnika Štefana Homana, vulgo Pahovec. Ves trud je bil brezvspešen. Mladi mož, ki je bil med delavci in kmeti priljubljen kot miren in pošten delavec, je ob ¼ na 6. uro izdihnil svojo dušo. Porojen je bil v Egidu, v občini šentpeterski, okraj Udine. Truplo so prenesli v loško mrtvašnico. Obdukcija je pokazala težke notranje poškodbe. To je prvi slučaj nesreče v kamenolomu, dal Bog, da bi bil tudi zadnji.

Škofjeloško slovensko bralno društvo je imelo v nedeljo 11. t. m. svoj redni občni zbor. V odbor so voljeni gg.: Jurij Grohar, predsednikom; Ivan Debelak, podpredsednikom; Francišek Sušnik, tajnikom; Francišek Primožič, blagajnikom; kot namestnika odbornikov sta voljena gg. Josip Hafner in Anton Marguč.

Olepševalno društvo v Škofji Loki ima svoj VI. občni zbor dne 21. t. m. ob 8. uri zvečer v gostilni gospe Zb. Deisinger. Spored: 1. Predsedstveno poročilo. 2. Poročilo blagajničarja o sklepnem računu društvenega leta 1902 a) o društvu, b) o javnem kopalšču. 3. Volitev

dveh računskih preglednikov. 4. Volitev peterih članov društvenega odbora. 5. Konstituiranje društvenega odbora. 6. Razni nasveti.

Kako so v Selcih razgnali občinsko sejo. Seja je bila sklicana dne 7. januarja t. l. K seji je prišel selški župnik Tomaž Rožnik in seboj pripeljal nekaj takih mož, ki imajo svojo prosto voljo shranjeno v farovžu in v glavi malo poškopane slame namesto možgan. Ti moške — posebno Rajtguzen — so se začeli vtikati v občinske odbornike in beseda je dala besedo, na kar je nastal splošen vrišč, med katerim so povedali nekaj pametnih Rajtguznu, katerega pa ni sram prav nič. Župan je vsled vpitja zaključil sejo. In «Slovenec» je prinesel brzojavko: «V Selcih je galerija razgnala občinsko sejo.» Namesto, da bi molčali ti ljudje, pa še obešajo svoje skandalozno obnašanje na velik zvon. Tomaž Blamaža, po domače Rajtguzen, je kričal in stegoval svoja usta, kakor kakšen konjski mešetar. Zdelo se mu je, da je na galeriji. Če možiček tako rad razgraja na galeriji, naj gre doma za peč in od tam naj vpije na svojo kuharico, katero tudi lahko klofuta, k občinskim sejam pa ne bode mnogo hodil razgrajat.

V konzumu na Dobravi nad Škofjo Loko je ondotni konzumar in strasten klerikalec M. R. ukradel za 6 kr. vrednosti. Konzumarski komi ga je ravno opazoval, ko je ukradene stvari spravil pod sukno. To tatvino so zvedeli tudi orožniki. Načelnik konzuma je prišel prosit k orožnikom, naj ne naznanijo oblastim tatvine. Orožnik ga je seveda pošteno okregal, zakaj zagovorja tatu. Ta hud klerikalec sedi sedaj v zaporu in preklinja mlekarne ter zadruge, češ, naj hudič vzame vse skupaj.

Škofovi zavodi. Piše nam prijatelj našega lista: Nekega dne meseca decembra sem se vozil iz Ljubljane na Gorenjsko. Ko vlak pridrdra mimo škofove gimnazije, so se v istem vozu sedeči potniki pogovarjali o imenovani stavbi. Povdarjali so, da je nastala suša, huda suša in da se vsled te suše tudi še ni dovršila stavba. Škofu Bonaventuri neki ta suša dela veliko preglavico. Tej govoricu je pritrtil tudi v drugem kotu istega vagona sedeč kmet, ki je še pristavil, da je bil vsled nastale suše baje v novjšem času prestavljen kot župni administrator na Krško nek duhovnik, katerega prav dobro poznajo v Kranju menda tudi «med živimi» in ki se je celo delj časa trudil na Dunaju, da bi bil postal bolj «kunšten». Na Krškem živi znana bogata gospa. Napominani župni administrator ima neki kot večak v takih zadevah prijetno nalogo pripravljati dotično bogato vdovo, da bi pomagala odpraviti pri zgradbi škofovih zavodih nastalo «sušo».

Mutast pes je bil dosedaj župnik v pokoju v Olševku, kakor je sam rekel v nedeljo pred novim letom, ko je imel pridigo o liberalcih in liberalnih časopisih. Kaj, ko bi nam prihodnjč raje pridigoval o «pregrehah v olševškem farovžu». Ta pridiga bi utegnila biti še daljša, kakor ona o liberalcih. Toliko gospodu v predvarek. Prihodnjč kaj več.

Občinski računi za občino Cerklje so sedaj razgrnjeni. Tamošnji občani se opozarjajo, da se potrudijo, morda se zaslede kakor lansko leto zopet kake diplome na korist tamošnjim davkopllačevalcem oziroma odbornikom.

Z Dovjega se nam poroča, kako izobraženi so ondotni fantje, kako namreč znajo trpinčiti nedolžno žival. Dva malopridneža sta minulo nedeljo popoldne zaprla in privezala psa posestnika J. J. Hotela sta se izkušati, kdo zna bolje streljati. In streljala sta s puško v to ubogo žival. Koliko je ta pes dobil kroglic, mi sicer ni znano. Pripoveduje se, da je lastnik tega psa naznanil orožnikom to nečloveško trpinčenje in prav priporočljivo bi bilo, da bi se prav strogo kaznovala ta malopridneža in bi se jima ta šaljiva kri malo ohladila v luknji.

Vlak povozil kravo. Med postajama Trbiž in Kranjska gora je osebni vlak št. 1720 dne 9. t. m. zjutraj povozil kravo. Vsled tega sta skočila dva voza s tira.

Iz Škofje Loke. (Za predpust.) Kak razloček je med Mestenci (Škofjeločani) in Prifarci (Staroločani)? Odgovor: Mestenci imajo celo leto Ščinkovca, Prifarci pa le pozimi.

Križem sveta.

Razne vesti. Vročinska bolezen razsaja že od 19. decembra v Pragi in okolici. Obolelo je na nji 95 oseb. — V Ameriki so iznašli nov stroj za barvanje. — V petrolejskih jamah v Borislavu (Galicija) je dne 8. t. m. nastal ogenj, ki se je nepopisno naglo razširil in vpepelil 27 rovov. Skoda znaša več milijonov kron.

Prorokovanje za leto 1903. Ako se sme verjeti vedeževalskemu koledarju Old Moore, tedaj bo letošnje leto kaj živahno. Na Angleškem, kjer so ljudje kljub znanemu praktičnemu mišljenju še precej babjevni, vživa Old Moore precejšen ugled, kateri pa se je sedaj še povečal, ko je ta skrivnostni koledar prorokoval v lanskem letu bolezen kralja Edvarda. Old Moore proročuje začetkom leta 1903 celo vrsto znamenitih dogodiljajev: paniko v Španiji, velike homatije v Orijentu, finančni polom v Novem Jorku. V februarju bo prišlo v Avstriji, na Kitajskem in v Indiji do notranjih nemirov. Marec prinese diplomatsko sporekanje med Anglijo in neko drugo državo na suhem, dalje bodo imeli v Alžiru vojsko. Veselejši bo april: Odkritje novih zlatih in diamantnih žil bo vzbudilo nove nade. Konec aprila pa bo tem žalostnejši: Strašna revolucija v Konstantinoplu, polom v Londonu, ulični nemiri v Belgiji, nesreča na železnici, pri kateri bo našel visok cerkven knez svojo smrt. V maju se vrši izdajdba v medicinstvu, ki bo posebno veselje vzbudila v Vindsorju. Več pomorskih nesreč bo v juniju. Julij bo mesec posebne važnosti, ravnotako tudi september. Precejšen dogodek se vrši meseca julija v Holandiji, ravnotako bono slišali važne politične dogodbe v Londonu. V septembru bodo homatije v Gibraltarju, na kar se bo v Angliji sklenila važna pogodba. V oktobru se začne serija železniskih nesreč vnovič. Kot žrtev pade angleški minister. V oktobru bodo zopet homatije v Orijentu, v decembru pa v Severni Ameriki.

Gospodarske stvari.**Našim posojilnicam in hranilnicam!**

Ljubljanska kreditna banka razpošilja ravnokar na naše posojilnice in hranilnice naslednji poziv:

Dovoljujemo si Vam poročati, da je c. kr. deželna vlada za Kranjsko z odlokom od 19. marca t. l. dovolila izpremembo naših pravil, v katerih se nahaja tudi novi stavek o ustanovljenju kreditnih društev in da toraj ni nobenega zadržka več, zakaj ne bi smelo kreditno društvo slovenskih posojilnic pri ljubljanski kreditni banki začeti s svojim delovanjem.

Vsled tega dovoljujemo si opozoriti Vas na ustanovni občni zbor diskontnega društva slovenskih posojilnic, kateri se je vršil dne 15. decembra 1900 in na katerem je bil g. Ivan Knez, veletržec in član upravnega sveta ljubljanske kreditne banke v Ljubljani, voljen predsednikom; gospodje: Ivan Hribar, župan ljubljanski in predsednik Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani; dr. Ivan Dečko, odvetnik v Celju; dr. Henrik Tuma, odvetnik v Celju; Franjo Jošt, revizor zveze slovenskih posojilnic v Celju; Franc Kollmann, veletržec in član upravnega sveta ljubljanske kreditne banke v Ljubljani; Ladislav Pečanka, ravnatelj ljubljanske kreditne banke v Ljubljani, odborovim članom, ter Vas uljudno vabimo, da javite svoj pristop h kreditnemu društvu in da blagovolite v to svrhu priloženi list izpolniti in nam doposlati.

Ne le, da so se živo zanimali za ustanovitev omenjenega društva vsi zastopniki slovenskih posojilnic, opozarjamo Vas še posebej na to, da so se slična kreditna društva povsod obnesla, tako n. pr. kreditno društvo čeških posojilnic pri Živnostenski banki v Pragi ter da so splošno olajšala in razširila kreditni promet.

Pri naših posojilnicah ne zavzema še menica jej pripadajočega mesta; treba tedaj, da si posojilnice stavijo za nalogo zlasti delovanje v tej smeri, da zadobi naloženi kapital potrebno mobilnost.

V nadi, da čim preje in kolikor možno natančno izpolnite priloženi zglaševalni list in nam ga dopošljete, beležimo z odl. spoštovanjem Ljubljanska kreditna banka.

Pozdravljamo prav iskreno to s strani ljubljanske kreditne banke zapričeto akcijo, ki ima važen gospo-

darski pomen. Kakor kažejo koroške posojilnice, ki so se hotele priklopiti ondodni zvezi nemških posojilnic, nastala je že zdavno živa potreba, da se kreditne razmere naših denarnih zavodov uravnajo. Izrazamo upanje, da naše posojilnice ne zamude te prilike, ker tako lahko primerno razširijo svoj delokrog.

Pravila «Zveze mlekarških zadrug kranjskih» je vlada potrdila. Občni zbor se skliče jutri dne 18. t. m. v Logatec. V zvezo stopi lahko vsak, kdor se zanima za stvar.

Listnica uredništva.

Nekaj včeraj in danes nam poslanega gradiva smo morali vsled pomanjkanja prostora odložiti za prihodnjic. Odprto pismo cestnega odbora blejskega državnemu poslancu g. Josipu Pogačniku iz Podnarta pride prihodnjic; istotako tudi dopis iz Hrastja, ki nam je za to številko prepozno dešel.

Darila.

Izkaz darov, poslanih na odbor dijaške kuhinje v Kranju od 21. novembra 1902 do 15. januarja 1903: ob sprejemu novega člana joštarskega kluba 10 kron, Fr. Benedek iz Sv. Jošta 2 kroni, «kazenska pravda Vranič» (po dr. Fr. Prevcu) 10 kron, županstvo Bled 20 kron, Iv. Zupan v Ljubljani 20 kron «kot izgubljen stava in ker se imenovani ni mogel udeležiti svatovanja g. Iv. Gogole dne 20. novembra 1902 s prisrčnim klicem „Bog daj srečo obema!“ (po upravnistvu «Slovenskega Naroda»); Al. Pavlin v Podbrezjah 24 K; sodnijski adjunkt Al. Seliškar 12 kron; davčni nadinspektor V. Jordan v Kranju 10 kron; profesorski kolegij za mesec december 14 kron; «izgubljen stava A. P.» 20 kron, župnik Kristofčič iz Hrastja 6 kron; poravnava kazenske stvari Potočnik-Ažman (po dr. Fr. Prevcu) 20 K; dr. Fr. Prevc, odvetnik v Kranju 20 K; Al. Stare, župnik v pok. v Ljubljani 3 krone, čisti pribitek igre «Deseti brat», vprizorjene dne 13. in 14. decembra 1902 na korist dijaški kuhinji 271.05 kron; mesto vstopnine k tej predstavi: Rajm. Sušnik, posestnik in gostilničar v Kranju 10 kron; major Jos. Milavec 5 kron z geslom «Kamen do kamna palača»; poštar Jos. Paulič v Škofji Loki 2 K; lekarnar E. Burdych v Škofji Loki 2 K; Karol Florian 10 kron in A. L. 2 K; župnik Aljančič na Dobravi 5 kron «mala potičica za dijaške zobe», županstvo Mošnje 20 K; Peter Majdič v Celju 20 K; gospa Marija Keržič v Kranju mesto vstopnine k predstavi dne 13. decembra 1902 1 krono; kmet, ki je tudi videl «Desetega brata» minulo soboto v čitalnici v Kranju (po upravnistvu «Gorenjca») 3 krone; gospodična Franja Keržičeva iz Trboj (po upravn. «Gorenjca») 4 K, rodbina trgovec Dolenčeva v Kranju, da se odkupi novoletnih voščil 10 K; dekan Fr. Kummer v Stari Loki 10 K; profesorski kolegij za januar 15 kron; na veselici v gostilni g. Alb. Ranta 1 K; ranjca Ivana Poklukar (Zagarjeva iz Krnice) 40 kron (po g. župniku J. Ažmanu v Gorjah); županstvo Senčur pri Kranju 10 kron; župnik J. Molj v Stranjah 10 K; Fil. Pogačnik z Dobrave 4 krone. — Izrekajoč prisrčno zahvalo za poslane prispevke prosí odbor novih daril.

Tedenski sejem v Kranju dne 12. t. m.

Prignalo se je 125 glav goveje živine, 3 telet, 37 prašičev, — ovac, — kozlov, — buš, — konj. — 50 kg: pšenice K 7.80, prosa K 7.50, ovska K 7.—, rži K 7.50, ajde K 8.—, ječmena K 7.50, krompirja K 2.30, fižola: deteljno seme K 60—62.

Loterijska srečka dne 10. januarja t. l.

Trst: 83 39 75 41 14

Slavnemu občinstvu priporoča svojo godbo na lok odbor društva „Meščanska godba v Kranju“. — Plača po dogovoru. 6—3

Gostilna „Triglav“

priredi v nedeljo dne 18. januarja t. l. **plesno veselico**, pri kateri bode svirala godba na lok. Postreglo se bode z raznovrstnimi mrzlimi in gorkimi jedili, s svežimi pustnimi krofi, kakor tudi s pristnim štajarskim vinom. K obilni udeležbi uljudno vabi

9—1

Josipina Kleinstein, gostilničarka.

Mizarskega vajenca

12—1

sprejme takoj **Anton Drukar v Kranju.**

Več sto litrov pristine slivovke

proda

13-1

B. Ručigaj v Kranju.

Učenca
sprejme Henrik Suttner, urar v Kranju.

177-11

Zaloga vina.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem odprl v svoji novi kleti na Primskovem tik državne ceste blizu železnega mosta novo založnico vina. Oddajalo se bode vino le-tu vsak ponedeljek in soboto; doma v Senčurju v stari zalogi pa se bode dobilo vino vsak dan.

Priporočam se z dobro kapljico in nizkimi cenami.

192-3

Ivan Graiser, vinotržec.

Prostovoljna prodaja.

Posestvo **Triglav** v **Lescah** pri **Bledu** na Gorenjskem se prostovoljno prodaja pod ugodnimi pogoji. Plačilo po dogovoru.

To posestvo obsega: enonadstropno hišo z 12 meblovanimi sobami, ležečo ob okrajni cesti proti Bledu, v kateri se izvršuje gostilniška obrt, gospodarska poslopja, kegljišče, ledenico, park, velik sadni yrt, travnike in njive. Vse v najboljšem stanu.

Natančnejša pojasnila se poizvejo v pisarni gospoda dr. Albina Kapusa, odvetnika v Ljubljani, kolodvorske ulice h. št. 35.

10-1

Diljem Požgaj

knjigovez v Kranju, glavni trg 132
v hiši g. M. Bizjak

priporoča svojo

največjo knjigoveznicu na Gorenjskem

opremljeno z vsemi potrebnimi modernimi stroji in pripravami. Izdeluje vsakovrstna vezanja, od preprostih do najfinejših, kakor tudi različna galanterijska dela — vse okusno, trpežno in po najnižjih cenah. 160-14

**Polnovplačani akcijski
kapital K 1.000.000**

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

**Promese izdaja k vsakemu
žrebanju.**

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani

Špitalske ulice št. 2.

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone. Daje predujme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija).

11-1

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

148-871

Dr. pl. Trnkócsy-ja

Kranjski redilni prašek za prašiče

1 zavoj 50 vin., 5 zav. samo 2 kroni naj kupi vsak, kdor r^edi prašiče, da doseže, da postanejo prunčiči mesnati, tolsti in debeli, da imajo okusno meso, kar se doseže s tem praškom gotovo, hitro in najcenejše.

Spoštovani gospod! Moji prašiči niso trli, tudi so bili sila revni. Slučajno sem dobil za poskušnjo od enega svojih ljudi en zavojček redilnega praška za prašiče, clovek se mora kar čuditi! Ne morem svojih prašičev dovolj krmiti in so se v nekoliko dneh močno zredili sprito tega izbornega pomočka. Morem ga vsakomur najbolje priporočiti in ga bodem tudi priporočal.

Prosim s povratno pošto pet zavojčkov redilnega praška za prašiče.

31. X. 1900

Z velospoštovanjem

Jožef Englison, ogleda žel. proge, Belišće, Slavonija.

Uradno poverilo.

Predtoješi prepis se popolnoma ujema z izvornikom, pisanim na dopisnico, na kateri sta snamki na 4 šlerje in 2 vinarja.

V Ljubljani, dne 8. (tretjega) oktobra 1901 (tisoč devetsto prvega leta).

(Notarski pečat.)

Ivan Plantan, c. kr. notar.

Pri zdravih prašičih, najsi bodo mladi ali stari, zadostuje navadno en zavoj za 50 vinarjev.

Dobiva se pri vseh trgovcih, ako ne, potem po pošti iz lekarne **Trnkócsy v Ljubljani**.

Pri tej se tudi dobiva: dr. pl. Trnkócsyja **balzam** (že 30 let svetovnoznani). 1 stekl. 20 h,

12 stekl. 2 kroni, 24 stekl. 4 krone prosto poštnine, 6 tucatov samo 10 kron, poštnine proste.

— Izborne **želodečne kapljice** (enake prejšnjima Marijacejskim kapljicam, želodečnemu grenkemu likerju, želiščnemu vinu i. t. d.) 1 stekl. 40 h, 6 stekl. 2 kroni.

— **Pilne odvajalne, želodec čisteče**. 1 škatla 42 h, 6 škatel 210 kron.

— **Kašljev, pljučni in prani sok ali zeliščni sirup**. 1 stekl. 112 kron, 6 stekl. 5 kron.

— **Drgnilni, udov in protinski cvet**. 1 stekl. 1 krono, 6 stekl. 4-50 kron.

— **Tinktura zoper kurja očesa**. 1 stekl. 80 h, 6 stekl. 350 kron.

— **Eastvarjaščič, čistilni čaj**. 1 zav. 1 krono, 5 zav. 4 krone.

— Vsak dan prihajajoča zahvalna pisma, tudi od zdravnikov hvalijo ta sredstva.

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko kličavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajlne mize, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpnikriže, štedilnike i. t. d.

81-35

Špecialiteta: valjični zastori (Rollbalken).

Sl. šolskim vodstvom

na Gorenjskem se udano priporočam za cenjena naročila
šolskih tiskovin.

Z odličnim spoštovanjem

Iv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

Zaloga „Belske kisle vode“

Vellacher Sauerbrunnen 7-2

pri Albinu Rantu, Kranj, Savsko predmestje.

1 zaboj (50 steklenic) 8 K.

Najboljše strune za citre, gosli in kitare.

Cenj. og. ženinom in nevestam!

Priporočam po najnižjih cenah svojo bogato zalogo vseh vrst poročnih prstanov, uhanov, brošk verižic i. t. d., kakor tudi žepnih in stenskih ur, ki so po vsem svetu znane kot najboljše.

Za obilen obisk se priporoča

73-81 **H. SUTTNER**

urar v Kranju.

Ceniki zastojn in franko.

Prešernove poezije

v novi popolni izdaji z življenjepisom, literarno-zgodovinskimi črticami in estetično oceno. — Uredil **Anton Aškerc**. — Elzevir-izdaja (rudeče usnje z zlato obrezo 3 K, 96-29 po pošti 3 K 20 h.

Založništvo

L. Schwentner

v Ljubljani.

Stanje hranilnih vlog:

1,200.000 K.

Rezervni zaklad:

nad 36.000 K.

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

sprejema hranilne vloge vsaki dan in jih obrestuje

po 4½ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica za vložnike plačuje iz svojega. 20-52

Trgovina z železnino „MERKUR“ PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta števil. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelskega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega družega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

☛ Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo. ☛

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

182-4

priporoča **Iv. Pr. Lampret**, tiskar v Kranju.

Kuverte in vizitnice po najnižji ceni

Priznao najboljšo

oljnate barve

smlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja

po nizkih cenah

Adolf Hauptmann

v Ljubljani

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja. 82-88

Ilustrovani ceniki so brezplačno na razpolago.

Prodaja na debelo!

Prodaja na drobno!

Andrej Boucon

149-18 LJUBLJANA
Prule (Sredina) št. 18

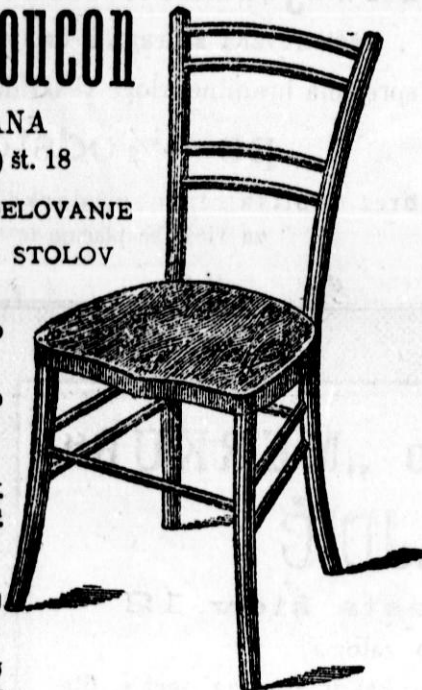
TOVARNA ZA IZDELOVANJE

VSAKOVRSNIH STOLOV

MIZ ZA VRTOVE
in vseh v to stroko
spadajočih pred-
metov, ki se izvršujejo
matančno po naročilu.

Zemanja naročila se iz-
vajajo točno in po najnižjih
cenah.

Ceniki so razpošiljajo zastonj in
frankovane.

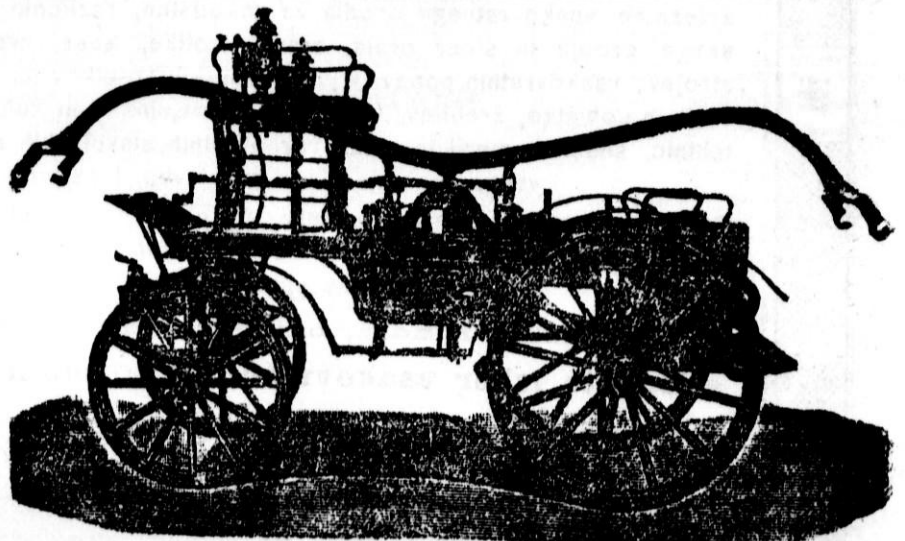
C. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnic,
kmetijskih strojev, I. moravska mehanična
tkalnica cevi in pasov

R. A. SMEKAL

v Cechu pri Prostjevu in Smichow-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 9
priporočila 13-52

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebnikom brizgalnice vsake vrste, s patentom proti zmrzlini in s priredbo, da liste na obe strani vode vlečejo in mečejo, parne brizgalnice, s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati delo — naučba v teku treh dni — ter ne potrebujejo izprašanega strojevodjo; dalje vse drugo gasilno orodje, čelade, pase, sekirice, lestve i. t. d., kmetijsko orodje in Peronospora-brizgalnice. — Roba solidna elegantna in ceno plačila po dogovoru.

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

Večkrat premisano!

Glinaste peči,
štedilnike, banje
za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, tepežne in cene
priporočila prva in največja
tovarna
pečij in glinastih izdelkov
August Dreise
76-85 v Ljubljani.

R. LANG, Ljubljana (Kollzej)

tovarna za modroce na peresa
in posteljno opremo, saloge
pohištva.

priporočila vsake vrste

modrocev, posteljne uloge, zrcal, podest,
otročjih vozličkov, naslonjastev, pohi-
valnikov (sofa, kanape, divan) in
sobno opremo 60-85

po najnižjih cenah.

Cenike s 200 podobami pošlje
zastonj in poštnine prost.

Razpošiljanje točno.

G. Tönnies

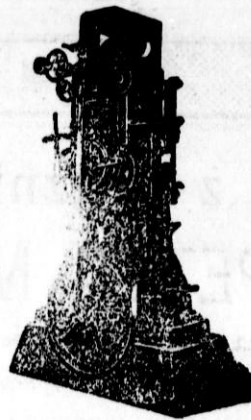
Ljubljana 76-84

tovarna za stroje, železo
in kovinolivarna

priporočila kot posebnost vse vrste

žage in vse stroje

za obdelovanje lesa, ame-
rikanske turbine, bencin-
motore in parostroje.

Zahtevajte „Gorenjca“
 v vseh gostilnah in kavarnah!

Blag. gosp.
Gabrijel Piccoli,
 lekar,

dvorni založnik Nj. svet. papeža Leona XIII.
 v Ljubljani.

Potrjujem prejem steklenic Vaše tinkture za želodec, katero moram najtopleje vsakomur priporočati, kajti rabim jo že od leta 1878. in zmiraj mi je kot izborna učinkujoče zdravilo služila pri želodčnih in črevesnih boleznih.

Krmin, 13. maja 1897.

Miroslav Leitner,
 c. kr. davčni blagajnik.

Z uporabo Vaše izborne tinkture za želodec sem rešen skoro dve leti trajajoče želodčne bolezni ter sem popolnoma ozdravel, kar z lahko vestjo potrjujem in to tinkturo za želodec le priporočam vsem, ki trpe na želodčni bolezni.

Strasoldo (Primorsko), 6. marca 1898.

IV. 170-16

Karel grof Strasoldo.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 97—29

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

JOS. POGAČNIK

krojaški mojster v Radovljici števil. 41

priporoča slavnemu občinstvu

svojo delavnico za izdelovanje

Raznovrstnih
oblek

za gospode, uradniških uniform, salonskih, turistiških in kolesarskih oblek, havelokov, površnikov in zimskih suknj.

Različno blago, in sicer najmoderneje je vedno
 14—51 v zalogi.

Viljudna prošnja:

Pri kupovanju ne zahtevajte samo »sladne kave«, ampak izrečno vselej — Kathreinerjevo — Kneippovo sladno kavo in odjemajte jo le v izvornih zavojih, kakršnega kaže ta podoba.

Nad 500 različnih vzorcev

Pri nakupu blaga za

Moške obleke

se dobro priporoča

R. MIKLAUC

v Ljubljani, Špitalske ulice števil. 5

ki ima v zalogi vedno najnovejše blago.

O resnično nizkih cenah se vsakdo lahko prepriča.
 74—36

Vzorce pošilja na zahtevanje poštnine prosto

Stavbinska kleparska dela

vsakovrstna, iz poljubnega gradiva. — Najcenejša izvršitev lesno-cementnih streh in pokrivanja s strešno lepenko ter v to spadajoče poprave z jamstvom najsolidnejega dela. — Zaloga strešnega laka, lesnega cementa in strešne lepenke v najboljših kakovostih. — Strelovočne naprave po izkušeni sestavi.

Ustanovljeno 1861.

L. M. ECKER

Ustanovljeno 1862.

LJUBLJANA, dunajska cesta št. 7 in 16.

Vodne instalacijske naprave vsake vrste, napeljava v hiše, zveza z obstoječimi vodovodi, premembe in vsakršne poprave. Zgradba stanovišč in kopalnih naprav od preproste do najfiniješe izvršbe proti jamstvu primernege, trpežnega dela. — Proračuni na zahtevanje brezplačno.
 118—25

„Le Délice“ neprekosljivi papir za svalčice 181—10
 najboljše cevke za svalčice (cigarete)

dobivajo se pri gg. **Janku Kocmutu** v Kranju in **Otonu Homannu** v Radovljici.

Kreditno društvo v Kranju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

je pričelo poslovati dne 1. januarja 1903 v Kranju na glavnem trgu v hiši g. K. Floriana št. 194.

Uradije se vsak dan ob delavnikih od 9. do 12. ure dopoldne, ob ponedeljkih in smajnih dneh pa tudi popoldne od 2. do 4. ure.

Hranilne vloge se obrestujejo po

4 1/2 %

brez vsakega odbitka ter plačuje „Kreditno društvo“ rentni davek za vlagatelje iz svojega.

Obresti se računajo od 1. oziroma 15. vsakega meseca po dnevu vložitve do 1. oziroma 15. pred dnevom vzdignjenja. Nevzdignene obresti se prištevajo koncem leta kapitalu.

Posojila se dovoljujejo na osebni kredit, zastave in tudi na hipoteke proti primerni obrestni meri.

V upravnem svetu so:

Franz Krenner, podpredsednik.

Janko Majdič, predsednik.

Rudolf Kokalj, pisarniški ravnatelj.

Karol Jäger.

Josip Kovač.

Nadzorstvo:

Ciril Pirc.

Vinko Majdič.

Dr. Valentin Štempihar.

Peter Mayr.

Ivan Rakovec.

Izdaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejeman za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni, za četrt leta 1 krono. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krono 50 vinarjev. Dostavljanje na dom stane za celo leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župne cerkve. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.